

Umowa dotycząca ochrony zdrowia pracowników poprzez prawidłowe obchodzenie się i użytkowanie krzemionki krystalicznej i produktów, które ją zawierają

(2006/C 279/02)

Aneksy są dostępne na stronie www.nepsi.eu

- (1) Krzemionka krystaliczna występuje w dużych ilościach w środowisku naturalnym i stanowi około 12 % skorupy ziemskiej. To naturalny składnik wielu innych minerałów i produktów mineralnych.
- (2) Przemysł intensywnie wykorzystuje dwie krystaliczne postaci krzemionki, tj. kwarc i krystobalit. Sprzedaje się je jako piasek, czyli granulaty, lub jako mączki złożone z cząstek o średnicy poniżej 0,1 mm.
- (3) Krzemionka krystaliczna i zawierające ją materiały/produkty/surowce wykorzystuje się w różnorodnych gałęziach przemysłu, w tym m.in. w chemii, ceramice, budownictwie, kosmetykach, środkach czystości, elektronice, odlewnictwie, hutnictwie szkła, ogrodnictwie, branży rozrywkowej, metalurgii i inżynierii, powłokach, w tym w farbach, w przemyśle farmaceutycznym, a także jako czynnik filtrujący w wielu branżach.
- (4) Komitet Naukowy ds. Wartości Dopuszczalnych Narażenia Zawodowego (SCOEL) ⁽¹⁾ ustalił, między innymi „że głównym efektem wdychania respirabilnej krzemionki krystalicznej przez ludzi jest krzemica. Na podstawie zgromadzonych informacji można stwierdzić, że u osób cierpiących na krzemicę występuje większe prawdopodobieństwo zachorowania na raka płuc (i najwyraźniej nie u pracowników nie mających krzemicy, narażonych na pył krzemionki w kamieniołomach i przemyśle ceramicznym). Dlatego zapobieganie krzemicy zmniejszy także ryzyko zachorowania na raka. Ponieważ nie można określić wyraźnego progu rozwoju krzemicy, każde zmniejszenie narażenia ograniczy ryzyko wystąpienia krzemicy.”
- (5) Zgromadzone dowody wykazują, że wpływ respirabilnej krzemionki krystalicznej w poszczególnych branżach jest różny.
- (6) Istnieje szereg mylących czynników w epidemiologii raka płuc, takich jak palenie tytoniu, wpływ radonu czy policyklicznych węglowodorów aromatycznych.
- (7) Nie ma obecnie dopuszczalnej wartości narażenia zawodowego dla respirabilnej krzemionki krystalicznej na szczeblu UE, a wartości krajowe są różne.
- (8) Respirabilna krzemionka krystaliczna różni się pod wieloma względami — m.in. z powodu jej obfitości w środowisku naturalnym — od sytuacji spotykanych na co dzień w przepisach bezpieczeństwa pracowników. Dlatego niniejsza Umowa, pod wieloma względami wyjątkowa, stanowi odpowiednie narzędzie do rozwiązania problemów dotyczących tej substancji.
- (9) Strony działające w firmie są przekonane, że niniejsza Umowa przyczyni się do ochrony stanowisk pracy i zabezpieczenia gospodarczej przyszłości sektorów i firm.
- (10) Strony dołożą wszelkich starań, aby objąć niniejszą Umową wszystkie firmy we wszystkich reprezentowanych sektorach.
- (11) Strony niniejszej Umowy działają zgodnie z Artykułem 139 (1) i (2) Traktatu WE.

Mając na uwadze powyższe, Strony zawierają niniejszą Umowę dotyczącą ochrony zdrowia pracowników poprzez prawidłowe obchodzenie się i użytkowanie krzemionki krystalicznej i produktów, które ją zawierają.

Artykuł 1

Cele

Celem niniejszej Umowy jest

— ochrona zdrowia Pracowników i innych osób narażonych zawodowo w miejscu pracy na respirabilną krzemionkę krystaliczną z zawierających ją materiałów/produktów/surowców;

⁽¹⁾ SCOEL SUM Doc 94-final on respirable crystalline silica, czerwiec 2003.

- zmniejszenie narażenia na respirabilną krzemionkę krystaliczną w miejscu pracy przez stosowanie określonych tu Dobrych praktyk, w celu uniknięcia, wyeliminowania lub obniżenia zawodowego zagrożenia zdrowia, związanego z respirabilną krzemionką krystaliczną;
- zwiększenie wiedzy o potencjalnym wpływie respirabilnej krzemionki krystalicznej na zdrowie oraz znajomości Dobrych praktyk.

Artykuł 2

Zakres

- (1) Niniejsza Umowa dotyczy produkcji i użytkowania krzemionki krystalicznej, a także zawierających ją materiałów/produktów/surowców, które mogą potencjalnie prowadzić do narażenia na respirabilną krzemionkę krystaliczną. Opis branż, których to dotyczy, został podany w Załączniku 5.
- (2) Zakres Umowy obejmuje działania pomocnicze, takie jak posługiwanie się, składowanie i transport. Dotyczy również ruchomych miejsc pracy. Ruchome miejsca pracy mogą podlegać określonym poniżej przepisom.
- (3) Niniejsza Umowa obowiązuje określone i wymienione poniżej Strony, Pracodawców i Pracowników.

Artykuł 3

Definicje

- (1) „Pracodawcy” to indywidualne firmy bezpośrednio lub pośrednio reprezentowane przez Strony tej Umowy, reprezentujące branże.
- (2) „Zatrudnieni” to pracownicy bezpośrednio lub pośrednio reprezentowani przez Strony tej Umowy, reprezentujące pracowników, którzy mogą być regularnie lub sporadycznie narażeni na respirabilną krzemionkę krystaliczną. Zatrudnieni są rozumiani jako zatrudnieni niepełnotetatowi, pełnotetatowi, a także zatrudnieni na czas określony i inni zatrudnieni, którzy pracują pod bezpośrednim nadzorem Pracodawcy (np. zatrudnieni oddelegowani).
- (3) „Przedstawiciele pracowników” to przedstawiciele pracowników o określonej odpowiedzialności za ich bezpieczeństwo i zdrowie: dowolna osoba wybrana lub wyznaczona zgodnie z krajowym prawem i/lub praktyką do reprezentowania pracowników, w razie problemów dotyczących ochrony ich bezpieczeństwa i zdrowia w pracy.
- (4) „Strony” to sygnatariusze niniejszej Umowy.
- (5) „Respirabilna krzemionka krystaliczna” to ułamek masowy wdychanych cząstek krzemionki krystalicznej, przenikających do nieurzęsionych dróg oddechowych. Konwencja dot. frakcji respirabilnej, która jest docelową specyfikacją przyrządów do pobierania próbek jest zdefiniowana zgodnie z § 5.3 normy europejskiej EN 481 Powietrze na stanowiskach pracy. Określenie składu ziarnowego dla pomiaru cząstek zawieszonych w powietrzu.
- (6) „Dobre praktyki” to ogólne zasady Dyrektywy 89/391 i Rozdziału II Dyrektywy 98/24, zgodnie z dalszym rozwinięciem i przedstawieniem w Załączniku 1, który może podlegać okresowej aktualizacji.
- (7) „Miejsce pracy” to jednostka operacyjna, w której występuje respirabilna krzemionka krystaliczna. Składowanie i transport są traktowane jako oddzielne miejsca pracy, chyba że są połączone z miejscem produkcji lub użytkowania. Ruchome miejsca pracy również są zaliczane do miejsc pracy.
- (8) „Nie-stosowanie” to nieprzestrzeganie Umowy, w tym Dobrych praktyk, określonych w punkcie (6) powyżej, powodujące zwiększone narażenie Pracowników na respirabilną krzemionkę krystaliczną oraz stwarzające zagrożenie zdrowia, którego można było uniknąć, przestrzegając Dobrych praktyk.
- (9) „Praktyki krajowe” to wydane przez kompetentne władze lub uzgodnione w branży wytyczne lub normy, które nie są prawem ani przepisami.

Artykuł 4

Zasady

- (1) Strony będą współpracować nad poszerzeniem wiedzy o wpływie respirabilnej krzemionki krystalicznej na zdrowie, szczególnie poprzez badania, monitoring i rozpowszechnianie Dobrych praktyk.
- (2) Strony uważają, że istnieje potrzeba stworzenia europejskiej strategii zapobiegania respirabilnej krzemionce krystalicznej. Jednak nie oznacza to, że podpisanie tej Umowy należy traktować jako potwierdzenie niekontrolowanego narażenia w danej branży czy rzeczywistego narażenia w całym sektorze.
- (3) Strony potwierdzają ciągłe obowiązywanie zasad ogólnych Dyrektywy 89/391 i Dyrektywy 98/24, dotyczących ochrony zdrowia i zapewnienia bezpieczeństwa pracowników w związku z zagrożeniami związanymi z czynnikami chemicznymi w pracy (w tym zwłaszcza Artykuł 4: określenie i ocena ryzyka; Artykuł 5: zapobieganie ryzyku; Artykuł 6: określone środki zapobiegawcze i ochronne; Artykuł 7: procedury postępowania w razie wypadków, zdarzeń i sytuacji awaryjnych; Artykuł 8: informowanie i szkolenie pracowników).
- (4) Strony zgadzają się, że krzemionka krystaliczna i zawierające ją materiały/produkty/surowce, jak dalej opisano w Załączniku 5, to podstawowe, przydatne i często niezastąpione komponenty/składniki w wielu rodzajach zawodowej działalności przemysłowej i innej, przyczyniające się do ochrony miejsc pracy i zabezpieczające gospodarczą przyszłość sektorów i firm, oraz że nie należy przerywać ich produkcji i wszechstronnego wykorzystania.
- (5) Strony zgadzają się, że wdrożenie Dobrych praktyk, przedstawionych w Załączniku 1 do niniejszej Umowy, skutecznie przyczyni się do zarządzania ryzykiem poprzez zapobieganie lub, tam, gdzie to obecnie niemożliwe, ograniczenie narażenia na respirabilną krzemionkę krystaliczną, przez stosowanie odpowiednich środków zapobiegawczych i ochronnych w stosowaniu zaleceń Rozdziału II Dyrektywy 98/24.
- (6) Niniejsza Umowa w żadnym stopniu nie narusza obowiązku przestrzegania przez Pracodawców i Pracowników przepisów krajowych i unijnych w zakresie BHP pracowników.
- (7) Jeśli obowiązujące Praktyki krajowe są surowsze, niż wymagania stawiane przez tę Umowę, Pracodawcy i Zatrudnieni powinni stosować się do tych Praktyk krajowych.

Artykuł 5

Dobre Praktyki

- (1) Strony wspólnie przyjmują Dobre Praktyki, przedstawione w Załączniku 1.
- (2) Pracodawcy i Zatrudnieni, a także Przedstawiciele pracowników, wspólnie dołożą wszelkich starań, aby wprowadzić Dobre Praktyki na poziomie miejsca pracy w maksymalnym zakresie, w tym w stosunku do nie-Pracowników narażonych zawodowo w danym miejscu, na przykład podwykonawców (np. wprowadzając w miarę możliwości część Dobrych Praktyk w specyfikacjach kontraktu).
- (3) Załącznik 1 można dostosować zgodnie z procedurą podaną w Załączniku 7.
- (4) Pracodawcy podejmują się organizować okresowe szkolenia, a wszyscy zatrudnieni, których to dotyczy, zobowiązują się w nich uczestniczyć w zakresie wdrażania Dobrych Praktyk ⁽¹⁾.

Artykuł 6

Monitoring

- (1) W każdym miejscu pracy zainstaluje się system monitoringu stosowania Dobrych Praktyk. W tym celu, Pracodawca w każdym miejscu wyznaczy Pracownika (np. kierownika zespołu w danym miejscu) do monitorowania stosowania Dobrych Praktyk. Na żądanie będzie on przedstawiał raporty osobie wyznaczonej zgodnie z (2).

⁽¹⁾ Patrz Artykuł 13 Dyrektywy 89/391.

(2) Osoba ta zostanie wyznaczona przez Pracodawcę zgodnie z postanowieniami Artykułu 7 Dyrektywy 89/391, w celu monitorowania regularnego stosowania lub nie-stosowania Dobrych Praktyk. W razie potrzeby, będzie ona wymieniać informacje z osobami wyznaczonymi zgodnie z (1) powyżej, stosownie do harmonogramu/procedury określonej w jej obowiązkach, po konsultacjach z Radą Pracowniczą firmy i Przedstawicielami załogi.

(3) W przypadku monitoringu pyłu, Pracodawcy będą przestrzegać odpowiednich Protokołów monitoringu pyłu, zgodnie z Załącznikiem 2. Protokoły te można dostosować do określonych potrzeb mniejszych miejsc, a także mogą one dopuszczać losowy wybór miejsc w przypadku dużej liczby mniejszych miejsc w określonych sektorach.

Artykuł 7

Raportowanie, doskonalenie

(1) Pracodawcy i Zatrudnieni przy wsparciu Przedstawicieli pracowników będą wspólnie i stale starać się przestrzegać Dobrych Praktyk, a także doskonalić ich stosowanie.

(2) Pracodawcy będą raportować stosowanie/nie-stosowanie oraz doskonalenie za pośrednictwem osoby wyznaczonej zgodnie z Artykułem 6 (2) co dwa lata, a po raz pierwszy w 2008 roku (sprawozdanie za rok 2007).

Format raportowania został wspólnie uzgodniony przez Strony w Załączniku 3 do tej Umowy.

(3) Strony zgadzają się, że liczba sytuacji nie-stosowania będzie stopniowo maleć u Pracodawcy w okresie obowiązywania tej Umowy, chyba że liczba sytuacji nie-stosowania nie pozwala na dalsze doskonalenie. W takim przypadku Pracodawca powinien dołożyć wszelkich starań, aby zachować status quo.

(4) Raportowanie przed Radą będzie realizowane przez odpowiednią Stronę w ustalony sposób, zgodnie z (2) powyżej. Jednakże, do raportu zbiorczego należy dołączyć listę miejsc, w których regularnie występują sytuacje nie-stosowania.

Artykuł 8

Rada

(1) *Zasada*

Głównym celem Rady jest rozpoznawanie występujących problemów i proponowanie możliwych rozwiązań. Rada będzie jedynym i wyłącznym organem nadzorującym wdrażanie i interpretację Umowy.

(2) *Zadania*

Rada będzie przeglądać raporty Artykułu 7 i wystawiać Raport skrócony najpóźniej do 30 czerwca w roku następującym po podsumowaniu stosowania, nie-stosowania i doskonalenia, podając poziom stosowania/nie-stosowania w danym sektorze przemysłu, przyczyny danego stanu rzeczy oraz wydając odpowiednie zalecenia. Raport skrócony zostanie przesłany do Stron i ich członków, do Komisji Europejskiej i władz krajowych, odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pracowników. Ponadto, zostanie oznaczony jako „poufne/ważne dane biznesowe”. W razie potrzeby, Podsumowanie może zostać udostępnione opinii publicznej. W czerwcu 2007 roku, Raport skrócony będzie miał inny format, zawierający jedynie podsumowanie w oparciu o informacje udostępnione przez Strony, stan wdrażania i przygotowań do pierwszego raportowania, które odbędzie się w roku 2008.

W przypadku powtarzającego się nie-stosowania, gdzie wynika ono z powtarzającego się i nieuzasadnionego braku czynności naprawczych, Rada zdecyduje o podjęciu środków w celu naprawy tych sytuacji.

Oprócz wymienionych powyżej zadań, Rada będzie także realizować następujące zadania: (a) omawianie i rozwiązywanie wszelkich problemów ważnych dla funkcjonowania tej Umowy; (b) rozwiązywanie jakichkolwiek konfliktów i problemów z interpretacją w ramach tej Umowy, w tym zgłaszanych przez poszczególne Strony, Pracodawców i Pracowników; (c) wystawianie zaleceń dotyczących potencjalnych aktualizacji tej Umowy; (d) komunikacja ze stronami trzecimi; i (e) dostosowywanie Dobrych Praktyk zgodnie z Załącznikiem 7.

(3) *Skład*

Rada będzie się składać z przedstawicieli Stron, wyznaczonych przez nie po raz pierwszy w dniu podpisania Umowy na okres czterech lat. Liczba przedstawicieli Pracodawców i Pracowników będzie taka sama. W tym samym czasie lub w razie potrzeby później, Strony mogą również wyznaczyć Członka zastępczego dla każdego członka Rady. Członkowie zastępczy mogą uczestniczyć jako cisi obserwatorzy lub, jeśli to konieczne, zastępować członków Rady, zawsze mając na uwadze zapewnienie ciągłości i odpowiedniej wiedzy. Wielkość Rady będzie taka, aby była funkcjonalna w praktyce i zostaje ustalona na maksymalnie 30 osób (tj. 15/15) łącznie z Przewodniczącymi, zgodnie z Artykułem 3 Załącznika 6. Jeśli dowolna ze Stron wycofa się, odstąpi od Umowy lub przestanie istnieć, lub w razie dołączenia do Umowy nowej Strony w trakcie kadencji Rady, Strony odpowiednio dostosują członkostwo Rady, zachowując jednak podaną powyżej maksymalną liczbę członków. Strony nie reprezentowane w Radzie jako Członkowie lub Członkowie zastępczy, mają prawo zostać wysłuchanymi przez Radę oraz uczestniczyć w debacie dotyczącej ich problemu. Zasady Rady zostały określone w Załączniku 6.

(4) *Podjmowanie decyzji*

Rada zamierza podejmować decyzje jednomyślnie. W razie braku jednomyślności, decyzje Rady będą podejmowane przy podwójnej kwalifikowanej większości 75 % głosów, podzielonych odpowiednio między przedstawicieli Pracodawców i Pracowników. Na przykład, jeśli Rada liczy 30 członków (15 po stronie Pracodawców i 15 po stronie Pracowników), będzie wymagana większość 12 głosów po każdej ze stron.

(5) *Sekretariat*

Rada będzie wspomagana logistycznie przez sekretariat, który zostanie utworzony przez Strony w czasie podpisywania Umowy.

Artykuł 9

Poufność

(1) Cała ustna i pisemna komunikacja wśród i między Stronami i ich członkami, dotycząca stosowania tej Umowy, pozostanie poufna i nie będzie udostępniana stronom trzecim, chyba że wystąpi prawny obowiązek jej ujawnienia.

(2) Warunek poufności przedstawiony w (1) nie dotyczy następujących przypadków:

- Raport skrócony, który zostanie przekazany tylko osobom i organizacjom wymienionym w Artykule 8(2),
- Podsumowanie, które można podać do publicznej wiadomości stronom trzecim,
- wspólne konieczne kontakty Przewodniczących Rady ze stronami trzecimi,
- niezbędny obieg informacji między Stronami i ich członkami, jeśli dotyczą ich ujawnione informacje.

(3) Tożsamość firm wymienionych w raportach może zostać ujawniona członkom Stron, których to dotyczy, chyba że Rada zdecyduje inaczej, zgodnie z Artykułem 8 (2). Osoby otrzymujące powinny być zobowiązane do tego samego poziomu poufności, jaki określa ta Umowa.

(4) Naruszenie (1) i (3) upoważni Stronę poszkodowaną i/lub jej członków do podjęcia czynności prawnych, zgodnie z krajowym prawem cywilnym.

Artykuł 10

Badania lekarskie

Lekarz medycyny pracy/higienista pracy lub podobny organ wewnętrzny lub zewnętrzny wyznaczony dla danego miejsca określili zgodnie z krajowymi przepisami, Artykuł 10 Dyrektywy 98/24 i Protokół badań lekarskich, jak opisano w Załączniku 8, zakres wymaganych badań lekarskich.

*Artykuł 11***Badania — Gromadzenie danych**

Strony będą omawiać luki w badaniach i danych, a także przedstawiać zalecenia dotyczące badań, w tym bezpieczniejszych produktów lub procesów, które muszą zostać poddane ocenie ryzyka przed zastosowaniem. Zostaną także przedstawione zalecenia dotyczące projektów gromadzenia danych, które należy przeprowadzić w przyszłości. Lista poprzednich projektów badań została zawarta w Załączniku 4.

*Artykuł 12***Czas trwania — Aktualizacja**

(1) Niniejsza Umowa zostaje zawarta na minimalny okres czterech lat i podlega automatycznemu wznowieniu na okres dwóch lat. Strony mają prawo wycofać się z Umowy z zachowaniem rocznego okresu wypowiedzenia.

(2) Niniejsza Umowa utraci ważność w chwili, gdy wszystkie Strony przestaną reprezentować swoje sektory przemysłowe, lub w danym sektorze przemysłowym pozostaną mniej niż dwie Strony, jedna reprezentująca Pracodawców i jedna reprezentująca Pracowników.

(3) Strony mają prawo wycofać się z niniejszej Umowy w dowolnym czasie bez uprzedzenia, jeśli ich odpowiednik sektora przemysłowego przestanie być Stroną tej Umowy lub nie będzie przedstawicielem („Wzajemność”).

(4) Jeśli w przyszłości zostaną przedstawione nowe przepisy UE dotyczące krzemionki krystalicznej, Strony spotkają się, aby ocenić wpływ przedstawionych przepisów na niniejszą Umowę.

*Artykuł 13***Zmiana Stron**

(1) Do niniejszej Umowy mogą przystąpić kolejne Strony.

(2) Niniejsza Umowa jest wiążąca dla prawnych następców Stron.

*Artykuł 14***Inne postanowienia**

(1) Niniejsza Umowa nie tworzy żadnych praw ani obowiązków innych, niż w niej określone.

(2) Wszelkie roszczenia i spory dotyczące interpretacji i stosowania tej Umowy będą rozstrzygane wyłącznie przez Radę i z powodu wyjątkowej natury tej Umowy nie będą podlegać jurysdykcji krajowych organów sądowych. Wszystkie inne roszczenia i spory dotyczące tej Umowy będą podlegać prawu i jurysdykcji kraju zamieszkania pozwanych, przy kompetentnym krajowym sądzie miejsca zamieszkania pozwanych.

(3) Niniejsza Umowa zostanie przetłumaczona na wszystkie oficjalne języki UE. Podstawę do interpretacji stanowi wersja angielska.

(4) O ile zachodzi rozbieżność między Dobrymi praktykami i surowszymi Praktykami krajowymi w określonej jurysdykcji, przestrzeganie takich Praktyk krajowych, wymagane zgodnie z Artykułem 4 (7) nie stwarza sytuacji nie-stosowania, zgodnie z Artykułem 3 (8).

*Artykuł 15***Wejście w życie**

Niniejsza Umowa wchodzi w życie w okresie sześciu miesięcy od jej podpisania przez pierwsze dwie Strony, jedną reprezentującą Pracodawców i jedną reprezentującą Pracowników w tym samym sektorze przemysłowym, o ile zostanie przetłumaczona na wszystkie oficjalne języki UE.

Załącznik 1	[Dobre praktyki (Podręcznik dobrych praktyk)]
Załącznik 2	[Protokół monitoringu pyłu]
Załącznik 3	[Format raportowania]
Załącznik 4	[Lista projektów badań]
Załącznik 5	[Opis branż]
Załącznik 6	[Rada — Sekretariat]
Załącznik 7	[Procedura dostosowywania Dobrych praktyk]
Załącznik 8	[Protokół badań lekarskich na krzemicę]

Zawarto 25 kwietnia 2006 r.

Między:

APFE — European Glass Fibre Producers Association
BIBM — International Bureau for Precast Concrete
CAEF — The European Foundry Association
CEEMET — Council of European Employers of the Metal, Engineering and Technology-Based Industries
CERAME-UNIE — The European Ceramics Industries
CEMBUREAU — The European Foundry Association
EMCEF — European Mine, Chemical and Energy Workers' Federation
EMF — European Metalworkers' Federation
EMO — European Mortar Industry Organization
EURIMA — European Insulation Manufacturers Association
EUROMINES — European Association of Mining Industries
EURO-ROC — European and International federation of natural stones industries
ESGA — European Special Glass Association
FEVE — European Container Glass Federation
GEPVP — European Association of Flat Glass Manufacturers
IMA-Europe — The Industrial Minerals Association
UEPG — European Aggregates Association
